

Årets Ersnäsare 2014

Gunnel Westerberg erhöjll utmärkelsen Årets Ersnäsare 2014 vid en ceremoni på Ersnäsdagen den 5 juli.

Juryen bestod av: Rose-Marie Bäckström, Karl-Gustav Pettersson och Sven Persson.

Se text på sidan 3.

Foto Bo Axhammar

De flesta av oss lade nog märke till modellhelikoptern som tidvis svävade över Torget. Den har en kamera som ger bilder av god kvalitet. Jörgen Forsberg "spakade" helikoptern och kameran.

Vi ser att parkeringen och även Ersnäsvägen är nästan fullparkerad. Likaså fikaborden. Och vid marknadsstånden var kommersen i gång.

Mera om Ersnäsdagen på sidan 3.

KOMMANDE EVENEMANG

EIF:s sista hemma- matcher för säsongen

31/8 kl. 16.00 Norrfjärdens IF
14/9 kl. 16.00 Öjeby IF
27/9 kl. 13.00 Harads IF

HembergsUtmaningen

Terrängtävling runt Hembergsleden
söndagen den 21 september. Start
och mål vid Gläntan.

Ersnäs IF

Val till riksdagen

Ersnässkolans matsal
söndag 14 sept kl. 08.00 - 20.00

Surströmmingsmiddag

i Ankaret torsdagen den 18 september kl. 18.00. Anmälan till Elaine Blomqvist på tel. 310 52 eller 076-645 12 01 senast söndag 15 september.

Hembygdsföreningen

Barnteater i Ankaret

Ersnäsrevyn bjuder på gratis barnteater. Söndag 12 oktober kl. 15.00, ca 40 min. Teater Mila ger "Leklådan" för barn 3 - 5 år. Den handlar om syskon och fantasi. Barnen hittar en hemlig låda. Vi bjuder på fika efteråt till stora som små.

Byaföreningen och Teaterföreningen

En föreställning till

Den 23 november bjuder även EIF på barnteater i Ankaret. Mera om detta i nästa Ersnäsblad.

Sven Persson har ordet

Vilka får jobbet att leda Sverige under de kommande fyra åren? Den saken avgör vi ersnäsbor och ytterligare cirka fem miljoner medborgare i vårt land den 16 september. Det kommer inte att vara någon brist på information. Det gäller bara att vi engagerar oss och tar ställning. En hjälp på vägen kan vara att använda sig av SVTs Valkompass. Ett antal frågor besvaras och i slutet får vi veta vilket parti svaren mest överensstämmer med. En annan sak är att där bakom skärmen kanske vi ändå väljer ett annat parti än det Valkompassens anser att vi mest sympatiserar med.

Då och då dyker frågan om den bristande balansen mellan olika delar av vårt land upp. Exempelvis anordnades under Almedalsveckan en TV-debatt i detta ämne. Tittarna blev tyvärr inte klokare efter att ha sett det programmet. Detta berodde först och främst på att man utan urskiljning använde orden landet, landsbygd, glesbygd för att inte tala om Norrland. På det sättet jämsätts Dorotea och Glommer-

sträsk med Umeå och Luleå.

Liksom det finns stora skillnader i en mängd avseenden mellan Tensta och Danderyd är skillnaderna stora mellan norr och söder, mellan öster (kustland) och väster (inland) i det som så gärna klumpas ihop i begreppet "Norrland". Generaliseringar leder till felaktiga uppfattningar om verkligheten och skapar förvirring.

Förutom att gå omkring med gällivarehång, vara fåordiga och något kutryggiga (som norr-länningen en gång beskrevs i Dagens Nyheter) är vi numera också anhängare av SD. Här dabbar sig t o m radions kvalitetsprogram P 1 som i ett inslag för någon tid sedan använde ordvändningen (det handlade om situationen i arbetslöshetsdrabbade Söderhamn): "Ja, här på landet röstar ju inte alla på SD" (underförstått att flertalet gör det). Ännu en fördom som inte tål en faktagranskning som några siffror här nedan bevisar. Procenttalen anger SDs röstandel vid vårens val till EU-

parlamentet (avrundat):

Riket	10	%
Stockholms län	7	"
Norrbottnen	8	"
Västerbotten	6	"
Västernorrland	9	"
Jämtland	8	"
Södermanland	11	"

Det är också intressant att se hur SDs stöd ser ut på den lokala nivån: Djurs-holm (Stockholms förmögna hörn) 2,3 %; Djupviken (Piteå) 2,7 %; Glommersträsk och Hälleforsnäs (Sörmland) båda 16 %; Alvik/Ersnäs 6,5 %.

Detta valbeteende stämmer förmodligen inte med den allmänna bilden av "Norrland" i landets södra delar. Låt oss därför vara försiktiga med generaliseringar.

Men är nu fördomar något att bry sig om? Vi i norr vet vad vi är värda, vad vi står för, vilka vi är. Därför kan vi ta sörlänningens fördomar med jämmod. Men det finns tyvärr betydligt allvarigare situationer där fördomar och generaliseringar kan skapa mycket ont.

Sven Persson

Onödigt

Det kan finnas ersnäsbor som inte är intresserade av Ersnäsbladet. Var vänlig meddela redaktionen (se redaktionsrutan) om så är fallet. Varför sådan information? Jo, EB är inte gratis att producera och naturligtvis vill vi undvika onödiga kostnader.

En plats för avkoppling

Tack för veden!

Vi i Hembygdsföreningen vill tacka Karl-Gustav Pettersson för veden vi har fått till Torpet och Bagarstugan för hösteldningen.

Tack K-G, du är en klippa.

Hembygdsföreningen gm. Elaine Blomqvist

Familjenytt

Inflyttade

Maria Emanuelsson har flyttat in på Ersnäsveggen 99.

Avlidna

Fred Dalbom	* 15/8 1944	+ 26/6 2014
Elna Sundvall	* 21/11 1917	+ 16/7 2014

Har Du något till Familjenytt, skicka det till krister@krivision.se

Arkeologiskt fynd vid Orrtjärnsvägen

Sådana försköningar av vår natur utför säkerligen folk från Portugal, Vimmerby, Estland, Piteå, Irak, Gammelstad, England och Råneå. Men vi ersnäsbor är av annat och förnämligare slag och skulle inte ens drömma om att dekorera våra omgivningarna på det sätt bilden visar.

Skräp längs vägarna. Ingen skulle bete sig så på egen tomt eller i det egna vardagsrummet. Intressant fråga: varför då i det offentliga rummet, det gemensamma utrym-

met? Exempel på att man har svårt att tänka utanför sig själv? Låt oss vara försiktiga då vi klagat på nedskräpning i sydligare länder.

Bokbussen

Bokbussen för allmänheten – tidtabell för Ersnäs hösten 2014.

Ralph Lundstengården kl. 13.15 den 20/8, 17/9, 15/10 och 19/11

Fotbollsplanen kl. 18.55 den 27/8, 24/9, 22/10 och 26/11

Barn- och ungdomsbokbussen – tidtabell till Ersnäs förskola och skola hösten 2014.

25/8, 6/10 och 24/11
Skolan kl. 08.30-13
Förskolan kl. 13.10-13.40

Böcker som lånats i Norrbottens län kan lämnas tillbaka på bokbussen och böcker man lånar i bokbussen kan lämnas på något valfritt bibliotek i Luleå och länet. Välkommen in!

Ny föreningsstyrelse

I föregående nummer hade vi en lista på föreningarnas styrelser. Svartskatan-Ersnäs jaktvårdsklubb har sedan dess ny styrelse:

Ordförande Ulf Olsson
Kassör Ulf Lundgren
Sekreterare Germund Beckenäs

Jag har roligare när jag arbetar än när jag har roligt.

Ingmar Bergman

Vanligt sunt förnuft är inte särskilt vanligt.

Voltaire

Ersnäs röst i P 1

Camilla Blomqvist, dramatiker (författar pjäser) och dramaturg (är den som vid en teater föreslår pjäser), är uppvuxen i Svedjan där föräldrarna Hans och Ulla bor. Kl 21.45 varje kväll finns ett max fem minuter långt inslag i radions P 1 med rubriken "Tankar för dagen".

Under försommaren framträdde Camilla fem kvällar i detta program. Ibland kom hon då också in på sin bakgrund dvs Ersnäs.

Är Du intresserad av att ta del av Camillas tankar? Kontakta i så fall persson.sven@telia.com Då får Du per E-post länkarna till dessa program.

Ersnäsdagen

Sommarens händelse i Ersnäs! Marknad, lotterier, halstrad strömming, hamburgare, ponnyridning och mycket annat. Vi hade också fint väder.

Underhöll oss andra gjorde kvartetten The Hot Spot som bjöd på en välkomponerad samling blues, rock och ballader. Mycket uppskattat.

I Logen på Ralph Lundstengården underhöll Alviks blandade kör.

NSD, Kuriren och SVT24 var närvarande och beskrev dagen med var sitt positivt reportage.

Ersnäs IF, Teaterföreningen och Ralph Lundstengården anordnade Ersnäsdagen.

The Hot Spot underhöll. En medlem är inte med på bilden.

Ansiktsmålare Jenny Sundén höll till på Torget.

Ett tack till Någon

I Ersnäsbladet nr 80, 15 nov 2013 önskade jag att Någon med tillgång till svets skulle reparera det hissbara grillstativet vid Gläntan.

Det blev gjort under hösten. Så nu kan vi alla glädjas åt den faciliteten då vi använder eldstaden.

Tack Någon!

Krister Öhman

Årets Ersnäsare

Den åttonde i raden. Vem blir det? Korandet av Årets Ersnäsare har blivit ett stående och uppskattat inslag i samband med Ersnäsdagen. Det är med en viss spänning besökarna inväntar att få höra vad juryn, som utser Årets Ersnäsare har beslutat.

Den åttonde blev Gunnel Westerberg "för att under många år med hängivenhet och på ideell grund medverkat till att göra Ersnäs till en aktiv plats att leva på". Så löd juryns motivering. Att göra vår by till en plats full av liv kräver olika typer av insatser och kunnande. Det behövs både galjonsfigurer och folk som mer jobbar ute i kulisserna. Årets utmärkelse har gått till en person som under många år mycket ofta funnits på plats i den ena eller andra rollen.

ERSNÄSBLADET utges av Ersnäs byaförening och är öppet för alla (föreningar, företag och enskilda) med anknäring till byn och utkommer med fyra nummer per år. Manusstopp under 2014 är 13 jan, 12 maj, 18 aug och 3 nov och utdelning fredag ca 2 veckor efteråt.

I redaktionen:

Sven Persson, 311 80 med E-post persson.sven@telia.com

Krister Öhman, 312 59 med E-post krister@krivision.se

Elaine Blomqvist, 310 52 med E-post smejobj45@lulea.st

Karolina Svärd, 312 13, med E-post svrd.karolina@gmail.com

Thomas Jonsson, 070-519 38 93 med E-post kadriilj@hotmail.com

Ersnäsbladet finns att läsa/hämta från byns hemsida www.ersnas.se Där ser du bilderna i färg och där finns även tidigare nummer.

Midsommarfirande på Torget

Midsommarafton firades traditionsenligt på Torget, Ersnäs. Detta tack vare Gunilla Björklunds och Sofia Olssons stora insatser. De lägger ner mycket arbete för att vi alla ska få en festlig dag.

Den dagen var inte varm så många föredrog att fika inomhus av alla goda sorter.

Gun Hellström Dahlberg

Tre hemvändare svarar på en fråga

Sommaren 2014 går nog till historien när det gäller värmen. Därför frågar Ersnäsbladets redaktör några hemvändare:

- Vad har du gjort i denna varma sköna sommar?

Jag har varit en vecka på Borgarudden med mina syskon och mått skönt. Jag har också varit till Kuouka men kompisar, där har vi badat och fiskat.

Jörgen Blomqvist, Bålsta

Besökt mina föräldrar i Ersnäs. Har varit till Kukolaforsen och bött i stuga på Kluntarna med min familj, där har vi solat och badat.

Camilla Blomqvist, Årsta

I sommar har jag och familjen varit en vecka på Köpingsvik, Öland, och sedan två veckors trevlig bilsemester i Europa.

Bäst av allt var naturligtvis min semestervecka i Ersnäs. Ersnäsdagen med åtföljande kvällspub på värdshuset i byn, är givetvis ett måste för oss sommar-hemvändare.

Stefan Pettersson, Viksjö

Bokstaven O

Oföre i farsta. Odiske. Sänga obädde. Strompen ostoppe. Å ene hängselströppen oi.

Fritt efter Birger Norman ur diktsamlingen "Utankring".

Bokstaven o med innebörden" inte" förekommer ju också i rikssvenskan t ex ostädat, oljud och ogjort. Men det är sannolikt ett lån från de nordligare delarna av landet.

A propos oljud, något som ordboken beskriver som ett "obehagligt kraftigt ljud". Det kan finnas personer som tycker att Swedish House Maffia producerar oljud. På sina håll i London

och Köpenhamn spelas klassisk musik (Mozart, Beethoven t ex) för att hålla ovälkomna medborgare borta från vissa offentliga platser. Alltså i deras öron oljud. Om ljudet från en motorsåg eller liknande maskin fyller luftrummet en varm och i övrigt stilla julikväll, är då detta ett oljud? Ja, ingen betalar 500 kronor för att lyssna på det ljudet till skillnad från ett framträdande av Swedish House Maffia i Friends Arena. Så där finns förmodligen ändå en gemensam uppfattning oberoende av generation. I övrigt är det säkerligen så att definitionen av oljud förändras med tiden och att yngre generationer inte ger ordet samma innebörd som äldre.

Vår internationalisering

Ingen EB-läsare lär vid det här laget ha missat att vi har en hel del kontakter med en liten ort i nordöstra Frankrike, Novéant. Ett centralt inslag i den här verksamheten är deltagande i ett EU-program som heter Europeisk Volontärtjänst. Ungdomar i åldrar 18 till 30 år kan som volontär verka i ett annat EU-land. Två flickor härifrån, Johanna Hietala från Alvik och Rebecca Elvelin från Antnäs och en ung man från Novéant, Mickaël Danguin, har hittills ingått i detta utbyte.

Under kommande månader kommer vi att ha två franska ungdomar på plats i våra byar: Antoine Fleckenstein och Juliette Leurner. Detta erbjuder möjligheter för oss som bor i Ersnäs, Alvik och Antnäs. Det kan finnas intresse att lära sig lite franska. Här finns ungdomar som på högstadiet och i gymnasiet läser franska. Antoine och Juliette står till tjänst med läxhjälp och språkutveckling och detta helt kostnadsfritt. I våra föreningar kan det finnas arbetsuppgifter som saknar sådana som gör jobbet. Återigen, här finns två par händer och två hjärnor som är beredda för insatser. Hör av er till persson.sven@telia.com Vi behöver också ytterligare ett par värdfamiljer för Juliette Leurner för några veckor. Viss ersättning utgår. Hör av er till smejob45@lulea.se

Från vår sida har vi sökt att rekrytera volontär nummer tre som skulle verka i Novéant under fyra månader. Information om saken har gått ut via olika media men ingen i våra tre byar har anmält intresse. Men om detta kan tända en gnista, kontakta persson.sven@telia.com Tåget har ännu inte gått.

De styrandes demografi

De som är 65+ utgör numera 25 procent av vårt lands befolkning. Men de som är 65+ i vår riksdag är 2 procent – sju av 349. Motsvarande siffra är 39 procent i den amerikanska senaten. Sverige tar ju djupa intryck av USA på praktiskt taget livets alla områden. Men regler har ju sina undantag.

Att åldras är som att bestiga ett berg. Man blir lite andfådd men man får mycket bättre utsikt.

Ingrid Bergman

Takt består i att veta hur långt man kan gå för långt.

(Jean Cocteau)

Málaga man i Ersnäs

I vår serie om esnäsbor, inflyttade från annat land, har nu turen kommit till Rafael Gonzalez Ruiz på Ersnäsvägen.

Ersnäsbladet (EB): Var tog Du Dina första steg?

Rafaél (RG): I en liten fiskeby, Benalmádena, som ligger strax utanför Málaga. Min hemby har numera vuxit ihop med en ort som inte klingar helt obekant i svenska öron nämligen Torremolinos. I Benalmádena finns mina föräldrar, min bror och syster. Det är bara jag i familjen som gett mig av till främmande land.

EB: Du lämnade hembygden då Du var 23 år. Vart gick resan?

RG: Till England och Cambridge. Där kom jag att stanna i 14 år.

EB: Din engelska är med andra ord flytande. Nu är Du på god väg att behärska svenska på samma sätt. Och i detta ögonblick befinner Du Dig framför en värmande brasa i Ersnäs långt från Málaga. Hur kommer sig detta?

RG: Kärleken! Jag träffade Linda, min sambo och blev förälskad i henne. Jag besökte Luleå och gillade staden med omgivningar. Detta inträffade för snart fem år sedan. Var skulle vi slå oss ner? Det blev Luleå och en lägenhet på Skurholmen.

EB: Men nu finns Du och Din sambo i Ersnäs. Förklara!

RG: Jag är uppvuxen i en liten by och föredrar den lilla orten framför staden. Redan Luleå ger lite för mycket stadskänsla för min smak. Detta är också Lindas uppfattning. Inne i stan var vi också rätt trångbodda. Vi tittade på det här huset då det var ute på marknaden. (Förre ägaren Bosse Björklund). Efter ett par besök fattade vi vårt beslut. I april 2013 gick flyttlasset. Snabbt gjorde vi en rejäl investering. Vi bytte ut den direktverkande elen mot bergvärme. Min nära granne utförde jobbet. Även yttertacket har vi hunnit att fräscha upp.

EB: Hur har steget till vår by utfallit?

RG: Vi trivs alldeles utmärkt. Nära till naturen. Gott om utrymme. Lätt att få kontakt med grannar.

En f.d. ledamot (en man) av Angela Merkels regering karaktäriserar sin chef med dessa ord:

”Ett av Merkels framgångsrecept är att hon skickligt hanterar fåfänga män. Hon vet att tjäder skjuter man bäst när den spelar.”

EB: Är det något Du saknar i Ersnäs?

RG: En affär med dagligvaror. Jag lovar att den kommer att få åtminstone en trogen kund. Och ett ställe där man kan slinka in för en kopp kaffe eller liknande. Ja, ett café. Varför inte en kombination av dessa båda tjänster. Och där kunde ibland också bjudas på olika slag av underhållning i det lilla formatet.

solskensligan i sommar är denna ljusa och värmande tingest mer pålitlig i den trakt där jag växte upp. Färska grönsaker från den egna trädgården året om. Apelsinträd på tomten. Min släkt. Åtminstone en gång per år (vintertid) besöker jag mina hemtrakter. I juli hade jag för övrigt mina föräldrar på besök här i Ersnäs. De kunde ju då konstatera att det vädermässigt var

Ett vackert exempel på vad en skogens konung kan bära på. Kronan är en gåva till Rafael från fästmon Linda. Den ståtliga älgen fälldes i bodentrakten, dock inte av troféns ägare.

EB: Visst vore detta en tillgång. Undras vad Kristina Holmberg i Ralph Lundstengården säger om saken? Det gäller att byborna då verkligen utnyttjar en sådan tillgång och tillägnar sig lite av sydeuropeisk cafékultur.

Låt oss generalisera. Vad ser Du för skillnader mellan spanskt och svenskt?

RG: Kanske mitt svar förvånar. Därför jag ser mest likheter. Det informella sättet att umgås. Närheten mellan människorna. En avslappad attityd. Intresset för medmänniskan. Detta till skillnad från England som jag ju känner väl. Olikheterna i de här avseendena är större mellan England och Sverige än mellan Sverige och Spanien. Men kanske jag bör göra en reservation. Mina erfarenheter av Sverige är begränsade till Norrbotten och Luleå. Stockholm och sydligare delar av landet har jag bara upplevt på kartan.

EB: Ja, Din bild stämmer nog också rätt bra med vår självbild. Kanske en förklaring finns i talesättet att ekar och adelsmän inte finns norr om Dalälven. Vad har Spanien som inte Sverige har?

RG: Även om Luleå vann den svenska

ungefär som hemma.

EB: Vad har då Sverige som Du gärna skulle vilja överföra till Spanien?

RG: Tillit mellan människor. Alla gör sitt bästa. Frånvaron av korruption och svågerpolitik. Den samhällliga organisationen.

EB: Om nu, det Du säger, stämmer finns det anledning att gratulera Dig till Ditt svenska medborgarskap som Du fick häromdagen. Nu får Du gå in på SVTs Väljarkompassen så att Du också får veta vilket parti Du ska rösta på i september.

Några tillägg om Rafael som en avrundning: jobbar på kommunens tekniska förvaltning, dansar inte flamenco, är 40 år, gillar att fotografera, är intresserad av historia, besöker gärna Abisko och kommer en dag att pröva på att äta surströmming.

I slutet av EBs besök inträder Linda i hemmet på Ersnäsvägen. Hon har i dagarna bytt arbetsgivare och gör numera insatser för länet, kommunen och Ersnäs genom att jobba på länsstyrelsen.

Eldsjälen

Det kallas ibland lite högtidligt "det civila samhället". Hit hör allt för- eningsliv, t ex de krafter som utan eget materiellt utbyte arbetare för all- las bästa. Utan dessa eldsjälar skulle mycket i vårt land saknas.

En person av det här slaget är Elaine Blomkvist. Ersnäsbladets utsände möter Elaine i Torpet för en intervju.

EB (Ersnäsbladet): Vem är Du?

Elaine: Pitebo från Trundön, född 1945. Det var kärleken som förde mig till Ersnäs. 1986 flyttade vi in i ett ny- byggt hus på min man Stigs hemställe i Svedjan. Sedan våra tre barn växt till sig, började jag arbeta som kokerska i ett storkök i Norrfjärden. 25 år blev det i den rollen. Men jag har ingalunda lämnat arbetsmarknaden. Numera arbetar jag rätt ofta för Kristina Holmberg både på Helmers i Alvik och på Ralph Lundstengården.

EB: Du är verkligen engagerad i byns föreningsliv. Låt höra!

Elaine: Ordförande i Ersnäs Byaföreningen och Vänortsföreningen ANEA, styrelseledamot i Ersnäs Hembygdsförening och medlem av redaktionen för Ersnäsbladet. Det här medför många arbetsuppgifter i stort och smått alltifrån att tillvarata byns intressen på kommunnivå till att se till att inte förbrukningsartiklarna tar slut

i Ankaret.

EB: Vad driver Dig?

Elaine: Vi människor är ju olika funtade. Tack och lov! För mig gäller rörelse. Jag måste vara aktiv och då jag ser att saker och ting måste göras, då griper jag in. Om detta då är till glädje för många, desto bättre.

EB: Ditt arbetssätt?

Elaine: Jag gillar inte att krångla till saker och ting. Det är den enklaste

vägen som gäller för att nå dit jag vill. Till detta hör att också kunna plane- ra, att tänka framåt, se runt hörnet. Framförhållning som det heter.

EB: En lugn stund?

Elaine: Att sitta utanför stugknuten med en kopp kaffe. Att plocka bär i den fridfulla skogen.

EB: Den som läser Kuriren ser ofta Ditt namn på en av de sista sidorna i tidningen.

Elaine: Du tänker på "Väderbilden", gissar jag. I fjol fick jag äran att svara för den bilden 23 gånger. Hittills i år har det blivit lite färre. Jag får ju t o m vara med i EB med mina bilder ibland.

EB: Nämn någonting som Du tycker vi ska ta itu med här i byn!

Elaine: Problemet med de fastighe- ter i byns ytterområden, som inte har kommunalt avlopp, måste få sin lösning.

EB: Hur ser det ut i Ersnäs om 25 år?

Elaine: Jag hoppas att byamiljön är omsorgsfullt förvaltd och att det vid det laget finns både trygghetsboende och äldreboende i byn.

EB: Därmed tackar EB för sig och hoppas att Dina svar ska stimulera läsare till engagemang i Din stil.

Byns stormarknad

För ett 50-tal år sedan fanns det fyra livsmedelsaffärer i byn. En av dessa låg i närheten av Hääs, numera Ralph Lundstengården. Den drevs av Holger och Britta Olofsson fram till 1976. Holger blev 102 år gammal och avled hösten 2013.

Många ersnäsbor kommer ihåg denna lanthandel. Detta gäller också de familjer som i mitten av 70-talet flyttade in på Nyområdet dvs Tranmyrvägen.

Affären moderniserades på 50-talet och blev snabbköp men det breda utbudet av varor behölls. Här fanns alltifrån skruv, hästskosöm, masonit, sybehör, porslin, cement till de vanliga matvarorna. När affären så små-

ningom i samband med Olofssons pensionering stängdes 1976, blev saknaden i byn stor.

Paret Olofsson var också engagerat i byns EFS-församling. Missionshuset, numera bostad, låg mitt emot infarten till skolan. Otaliga söndagar spelade Holger där orgel till psalmsången. I hemmet togs besökande predikanter och missionärer emot. Inte minst vid sådana tillfällen fylldes hemmet av Holgers pianomusik. Han hängde också med i den tekniska utvecklingen och skaffade sig exempelvis magnetofon, en föregångare till rullbandsspelaren. Hemmet utrustades också tidigt med TV-apparat men med Skellefteå som närmaste sändare blev det många kvällar med myrornas krig.

Denna beskrivningen ger en bild från vår by, en bild som inte ligger mer än 40 år tillbaka i tiden. Mycket har förändrats. Detta gäller inte

i första hand bebyggelsen men desto mer sättet att leva, vår ekonomi, konsumtion, våra arbeten, fritidssysselsättningar och även våra värderingar. Om 40 år har vi nått 2054. Att vår by fortfarande består är lika säkert som att mycket då har förändrats jämfört med dagens situation. Spännande att leka med den tanken.

Det hus, vars bottenvåning upptogs av Olofssons affär, brann ner till grunden en november natt 1991. Platsen är nu parkering för Ralph Lundstengården.

Vägen med dubbelnamn

I vår serie om byns vägar och vägnamn har vi nu kommit fram till en väg som saknar bosättningar.

Om vi färdas på Ersnäsvägen söderöver efter att ha passerat Häaschkurvan med Ralph Lundstengården, kommer vi efter cirka en km fram till en väg till vänster. Den är försedd med den skylt som fotot visar.

Bärimillavegen, en konstig benämning, eller hur? Namnvalet knyter an till gångna tider. Det här är det namn ernäsborna använde för den enkla väg som ledde upp till höjderna söder om byn och där vi hittar Hemberget och Sörberget. Det var mellan dessa

båda berg vandraren eller hästtransporten färdades. Mellanbergsvägen skulle kunna duga som översättning. Säkert finns det fortfarande ernäsbor av den äldre generationen som använder vägnamnet Bärimillavägen. För att även vi som inte klarar av det lokala tungomålet ska förstå vad det är fråga om, finns också namnet Hembergsvägen med på vägstolpen.

För att vara en skogsväg är den ovanligt komfortabel. Den är nämligen asfalterad en bra bit, närmare bestämt upp till stenbrottet. Men vägen slutar inte där. Den fortsätter till vänster om stenbrottet i den färdriktning som vi nu har och fortsätter ytterligare någon kilometer in i skogs- och myrlandet. Att använda vägen är ett bekvämt sätt att närma sig sensommarens och den tidiga höstens bärställen och en fin utflykt till fots eller cykel för oss svenskar vars självsyn ju är att vi är så naturälskande.

”Nationalismen...har visat sig vara starkare än socialismen, starkare än religionerna. Den är oerhört kraftfull och fördummande.

Jag är inte pacifist...Hur skulle man få stopp på Hitler? Genom att sätta sig ner och resonera om saken? Nej, genom att frånsvara sig möjligheten att gripa till vapen har man i praktiken överlämnat världen till de skrupelfria, till skurkarna, mördarna och cynikerna. Jag tycker att idén om att vi inte ska ha ett försvar är alldeles vansinnig.”

(Så formulerar sig Peter Englund i DN 140803, bodensonen som är Svenska Akademiens ständige sekreterare.)

En resa i närheten

Man behöver inte fara till Thailand eller Provence för att njuta av en resa. Det kan räcka med en tur till Alterdalen, en av dessa härliga julidagar som vi i år kunnat glädja oss åt.

Jag monterar cykeln på bilen och styr västerut. I Holmträsk väntar en skolparkering som gapar tom så här års. En cykeltur på ett par mil ligger framför mig. Färden rundar sjöar som Bodträsket och Bränträsket, passerar gårdar, byar som Kläppen och Renkullen. I närheten av färdvägen finns namn som Björnkabben, Pålbergsgården, Tackjärnsmyran. Hela tiden finns Alterälven i närheten. Jag funderar på varför detta beskedliga vattendrag som tillhör gruppen åar har fått denna ståtliga benämning.

Vägen slingrar sig fram genom ett bördigt jordbrukslandskap. Här odlas korn och morötter. På ett ställe lyser den blommande rapsen skarpt gul. I denna trakt lever landsbygden. Visst lever också vi ernäsbor i en levande bygd men jag konstaterar att markanvändningen följer andra principer i Alterdalen jämfört med vad som gäller hemmavid.

Genom en skog tar jag mig fram längs en enklare körväg. Cykeln är ett smidigt, effektivt, ett härligt fordon. Längs vägen finns en intressant trafikskylt (se bilden). Är det björnen som är faran? Långt i fjärran hörs ett dovt trafikljud. Kan

det vara från E 4? Knappast. I övrigt stillhet. Få människor rör sig runt gårdarna.

Ett vackert morotsland, storlek större

Här i dalen fanns en gång i tiden ett litet stångjärnsbruk, Altersbruk som anlades 1801 med verksamhet som pågick till slutet av det seklet. En stor byggnad från den epoken finns fortfarande kvar. Och dammen som ingick i brukets kraftförsörjning. Det var där folket fanns denna dag. Inte hela bygden men en hel del människor. Dammen har nämligen omvandlats till bygdens välordnade badplats. Även cyklisten tog sig ett dopp.

Cirkeln är snart slut. På vägen mot skolgården och bilen stöter jag på en märklig byggnad. Jag måste fråga mannen som utför något arbetsmoment i anslutning till denna konstruktion. Bengt-Göran Ögren är namnet. Detta torn (se bild) vad är det, frågar jag. Konstruktören berättar att det

är fråga om en byggnad som är utskjutningsramp för lerduveskytte och kan också användas för övningsskytte t ex inför älgjakten och med tak över huvudet. Den dag sista spiken är islagen, fraktas byggnaden till utsedd plats i skogen, då som jaktorn.

Jag konstaterar att piteborna är lite eljest och avslutar med detta en närproducerad resa.

Sven Persson

Om du alltid säger "vi får se" händer det aldrig någonsin någonting. – Nalle Puh

På Hemberget åtta år efteråt

ÅRETS BY
2014

Nyinflyttad på Ersnäsvägen 99

Maria Emanuelsson flyttade från "Svartskatans prärie" till huset på Ersnäsvägen den första maj i våras. Att flytta in till Luleå var aldrig aktuellt för Maria eftersom hästarna finns här ute.

Till vardags är Maria fastighets-skötare på Riksbyggen medan fritiden tillbringas i stallet. Närmast står en del renovering av det charmiga huset på agendan, bland annat behöver en kamin installeras.

EB och byaföreningen önskar henne lycka till med sitt nya boende!

Den 10 augusti 2006 började skogen att brinna på Hemberget. Helikoptrar vattenbombade och hindrade därigenom branden från att spridas. Markägaren Stefan Lidström hade ett tungt och lång-

varigt arbete med eftersläckningen. Men naturen har en stark inneboende växtkraft. Denna sommar, åtta år efter branden, kan vi se växande tallar av den här storleken.

Besök på Ralph Lundstengården.

Den 26 juni fick vi långväga besök på Ralph Lundstengården.

Helmy Elsaed från Egypten stannade upp för ett fika, han cyklade. Piteå var dagens stoppställe, sen vidare söderöver. Han hade startat sin cykelfärd på Nordkap i Nordnorge och skulle cykla till Gibraltar i södra Spanien. Turen skulle ta ca fyra månader. Han bor i Montreal, Quebec, där han studerat ekonomi på Concordia University. Helmy är en riktig äventyrare, som vill upptäcka världen. Hans politiska åsikt är Make Love not War. Han tycker att vi har ett fantastiskt vackert land.

Ersnäsbladet önskar honom lycka till på turen.

Kristina Holmberg och Helmy Elsaed

Nytt i Ersnäsbladet - Läsarbilden

Näckrosor vid Dålakajen. Foto Stig Blomqvist

